F. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

1860.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 10 November.

[illegible] voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs [illegible] /8,40.
[illegible] des morgens.

UIT[illegible]VERS:
DE GEBRO[illegible]S ABRAHAMS.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte, doodbekendmakingen enz. van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent; met 35 cent zegelregt voor elke plaatsing. De betaling geschiedt kontant. Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.

Aankondigingen
VAN HET RIJK, PROVINCIALE EN GEMEENTEBESTUREN.

AANBESTEDING.

Op vrijdag den 16 november 1860, des voormiddags ten 10 ure zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des konings in de provincie Zeeland, of, bij zijne afwezigheid, door een der leden van de gedeputeerde staten, en in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat in het 11de district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur te Middelburg, worden aanbesteed:

Het herstel en onderhoud van 's rijks zeeweringen te Vlissingen en Veere, benevens het onderhoud der Spuisluis in den mond der Koopmanshaven te Vlissingen, gedurende de jaren 1861, 1862 en 1863

Deze aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving per jaar.

Het bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, aan dat van het provinciaal bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den vierden en derden dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlightingen te bekomen zijn aan het bureau van den hoofd- [illegible] en bij den ingenieur J. A. van Dorth, aldaar.

's Gravenhage, 25 october 1860.

De minister van binnenlandsche zaken,
S. VAN HEEMSTRA.

Burgemeester en wethouders van Neuzen maken bekend, dat de **Najaars Paarden- en Veemarkt** aldaar dit jaar zal plaats hebben op woensdag den 14 november aanstaande.

Burgemeester en wethouders voornoemd,
J. P. DRONKERS, burgemeester.
J. DIELEMAN, secretaris.

Die genegen mogten zijn om met den eersten Januarij aanstaande, aan de Openbare School te **Schoondijke**, voormalig 4de District van Zeeland, als **HULPONDERWIJZER** werkzaam te zijn, gelieven zich vóór of met 20 November aanstaande, aan te melden bij den Heer Burgemeester, met opgave van de Voorwaarden waarop zij die betrekking zouden willen waarnemen, en of zij bevoegd zijn om onderwijs in de Fransche Taal te geven.

Schoondijke den 31 October 1860.

Burgemeester en Wethouders van Schoondijke,
ANTH. DE HULSTER, voorzitter.
A. DE SMIDT, secretaris.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 9 november.

Door de provinciale staten is heden eene langdurige zitting gehouden. Daarin is onder anderen, na de uitgebragte rapporten van de commissie voor de verzoekschriften en de algemeene verslagen der afdeelingen, conform de conclusien besloten:

het adres van J. Schansman te Sluis, uitgever van het [illegible] weekblad, (houdende voorstel om voorschreven weekblad beschikbaar te stellen tot het gratis opnemen van officiele stukken van het provinciaal bestuur uitgaande, tot dat eene andere overeenkomst met het gewestelijk bestuur dienaangaande zal zijn getroffen;) te stellen in handen van gedeputeerde staten om daarover te beslissen, zoo als zij geraden zullen oordeelen;

op dat van A. van Haaften te St. Philipsland (houdende verzoek om eene bijdrage uit de provinciale fondsen, ter verbetering van de afdamming van het Slaak, ter verbinding van het eiland St. Philipsland met de daartegen aanliggende dijken van Noordbrabant;) afwijzend te beschikken;

op dat van A. Magielse en J. J. Brandt alhier, (houdende [illegible] door hen uitgegeven [illegible] digde kaart van de provincie Zeeland,) hoewel geen verzoek daarbij is gedaan, met herinnering van het vroeger te dezer zake behandelde, omdat zij op uitmuntende wijze in eene lang gevoelde behoefte voorzagen, besloten om 200 ex. van genoemde kaart aan te koopen, ter uitreiking aan al de openbare scholen, en gedeputeerde staten uit te noodigen, bij Provinciaal blad de aandacht te vestigen op deze uitgave;

aan te nemen de voorstellen van gedeputeerde staten, betrekkelijk de adressen van de navolgende gemeentebesturen, (om toepassing van artikel 36 der wet op het lager onderwijs,) te weten: van den gemeenteraad van Clinge; van den gemeenteraad van Hengstdijk; van burgemeester en wethouders van St. Annaland; van den gemeenteraad van Nieuwvliet, na het ondergaan van eene wijziging, door verhooging van het subsidie; van den gemeenteraad van St. Philipsland; van dien van Retranchement, na verwerping van een daarop voorgesteld amendement, en van dien te Philippine.

Voorts is goedgekeurd het voorstel tot verbetering van het veer aan het Sloe, nadat, op voorstel van den heer Verhagen, de som van f 2500 was verhoogd op f 3300, ter daarstelling van een wachthuisje.

Eindelijk is het voorstel van gedeputeerde staten, betrekkelijk den veearts H. van Rooy, te Tholen, ingetrokken.

In eene heden avond ten 7 ure aangevangene zitting zullen de werkzaamheden vermoedelijk ten einde gebragt worden.

Gisteren is hier geopend de tiende tentoonstelling der Vereeniging tot bevordering van tuinbouw in de provincie Zeeland. Ofschoon, zoo als wij reeds vroeger deden opmerken, juist dit jaar niet zeer gunstig scheen ter bereiking van het doel, dat thans bestond in het verzamelen van vruchten en groenten, zoo heeft de uitkomst die verwachting toch verre overtroffen, daar er een zeer groot aantal en eene groote verscheidenheid is tentoongesteld. De toegekende bekrooningen zijn als volgt: Voor de beste verzameling rijpe tafelvruchten, voor liefhebbers, bronzen medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer F. Geldmaker, tuinbaas van mr. T. A. Lambrechtsen, op Oostkapelle, en voor kweekers, zilveren vergulde medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer C. van de Putte Cz., kweeker te Middelburg. Voor de best ingezonden druiven, voor liefhebbers, bronzen medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer J. P. Langejan, tuinbaas van jongvr. C. G. S. Ackermans, te Middelburg. Voor de beste verzameling tafelperen, in de meeste verscheidenheid, voor kweekers, zilveren medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer C. van de Putte Cz., kweeker te Middelburg. Voor de beste verzameling tafelappelen, in de meeste varieteiten, van elke verscheidenheid 3 stuks, voor liefhebbers, zilveren medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer J. Langejan, tuinbaas van den heer mr. Lambrechtsen van Ritthem, te Middelburg; bronzen medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer J. W. J. Verbrugh, tuinbaas van den heer I. G. J. van den Bosch, te Wilhelminadorp, voor kweekers, zilveren medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer C. van de Putte Cz., kweeker te Middelburg, bronzen medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer J. Casteels, kweeker te Zuiddorpe. Voor de beste verzameling perziken, voor liefhebbers, zilveren medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer J. P. Langejan, tuinbaas van jongvr. C. G. S. Ackermans, te Middelburg, bronzen medaille aan de verzameling, ingezonden door den heer C. van de Putte Cz., kweeker te Middelburg, voor kweekers, warmoeziers en tuinbazen. Voor de uitgezochtste verzameling groenten, prijs van f 10 aan de verzameling, ingezonden door den heer F. Geldmaker, tuinbaas bij mr. T. A. Lambrechtsen, te Oostkapelle. Voor de beste verzameling koolen, in de meeste varieteiten, prijs van f 3 aan de verzameling, ingezonden door den heer C. van de Putte Cz., kweeker te Middelburg. Voor andijvie, in de meeste varieteiten, prijs van f 3 aan de verzameling, ingezonden door den heer F. Geldmaker, tuinbaas bij mr. T. A. Lambrechtsen te Oostkapelle. Voor de schoonst gekweekte kropsalade, prijs van f 4 aan de verzameling, ingezonden door den zelfden.

Verder zijn toegekend de volgende beschikbare medailles: eene zilveren vergulde aan de verzamelingen, ingezonden door den heer mr. J. Egberts Risseeuw, te Oostburg; eene zilveren aan die, ingezonden door jhr. W. R. Boddaert, te Middelburg; eene zilveren aan die tot opsiering der zaal, ingezonden door den heer A. Blaas Ez., bloemist te Middelburg; eene bronzen aan die, ingezonden door den heer W. M. de Witte, tuinbaas bij mevr. de wed Snouck Hurgronje, te Middelburg; eene bronzen aan die, ingezonden door jhr. mr. A. P. van Doorn, te Middelburg; eene bronzen aan die, ingezonden door den heer mr. de Bruijn van Melis- en Mariekerke, te Middelburg; eene bronzen aan die, ingezonden door den heer A. Blaas Ez., bloemist te Middelburg.

Wij vernemen dat in de eergisteren avond gehoudene vergadering van den breeden kerkeraad der nederduitsche hervormde gemeente alhier, met eene groote meerderheid is besloten om aan het collegie van kerkvoogden gunstig te adviseren ter inwilliging van het verzoek om afstand van de Koorkerk ten dienste van het zesde Zeeuwsch muziekfeest.

De kamer van koophandel en fabrieken alhier, heeft zich bij adres gewend tot Z. M. den koning, ter ondersteuning van het dezer dagen door de te Zwolle gevestigde kamer ingediende adres, waarbij is aangedrongen op de afschaffing of wel de herziening en verbetering der wet op het patentregt.

Op de jl. woensdag te Nieuw- en Sint Joosland gehoudene veemarkt waren aangebragt, 73 stuks hoornvee, 4 paarden en 2 schapen. De prijzen waren niet zeer hoog.

Men schrijft ons uit Leyden dd. 5 dezer:

Ll. vrijdag heeft de heer Gunning, predikant te Hilversum, in de zaal der Vereeniging voor christelijke belangen alhier, tot een talrijk gehoor een woord gesproken over de gebeurtenissen der laatst verloopen vijftig jaren. Den geest, die Europa gedurende dat tijdsverloop beheerschd heeft en die het nog voortdurend beheerscht, kenschetste hij als revolutie. Met dat woord bedoelde hij: de willekeur van den zelfzuchtigen en natuurlijken mensch op ieder gebied gesteld in de plaats van het regt van den heiligen God. Dit laatste evenwel wilde hij niet kortweg tegen het menschelijke regt overstellen, maar tegen die bepalingen des regts, welke uit den niet wedergeboren mensch zijn. Voor den Christen is de tegenstelling tusschen God en mensch weggevallen, daar het woord in hem vleesch geworden, de hoogste liefde in hem eene gestalte verkregen heeft. Zijne woorden, zijne daden, zijn woorden en daden van den heiligen geest.

Het ongoddelijke der revolutie is in het volle daglicht getreden door de gruwelen van het schrikbewind. Zij is herhaaldelijk gebonden, maar niet gesmoord, door het despotisme. Vrijheid, gelijkheid, broederschap beloofde zij; infanterie, cavallerie, artillerie heeft zij gegeven volgens de droevig ware woorden van een geestig fransch publicist. Zij draagt den kiem des doods in zich, omdat zij het levensbeginsel van het christendom versmaadt. De verlossing, welke zij onmagtig is te verleenen, kan slechts door het evangelie worden vervuld.

Men meene echter niet dat de revolutie slechts wrange vruchten heeft afgeworpen. Het volstrekte booze is nog nooit geopenbaard; goed en kwaad, waarheid en leugen doordringen en begrenzen elkander altijd op aarde. De revolutie heeft gelukkig de banden losgeknoopt, welke de kerk ketenden aan den staat. De kerk is geen staatskerk meer. Men vergisse zich echter niet in de bedoeling van hen, die deze groote ver-

andering hebben tot stand gebragt. Hun begeerte was niet de kerk vrij te maken. Zij zeiden tot de kerk: „ga gij uw eigen weg, de staat zal den zijnen volgen;" ongeveer op de zelfde wijze als men een lastigen bezoeker onder allerlei pligtplegingen naar de deur geleidt.

De politiek wilde voortaan zich een zelfstandigen weg banen en niet meer de kerk, vertegenwoordigster van het heilige beginsel des christendoms, aan hare zijde zien wandelen. En toch draagt deze scheiding in het gegeven oogenblik heerlijke vruchten. Voortaan is het niet meer noodig de stellingen der regtzinnigheid aan te kleven om het koningrijk dezer aarde te beërven. Men behoeft niet meer het masker der vroomheid of der orthodoxie te dragen om een winstgevende betrekking of een hoogen maatschappelijken rang te erlangen. De christelijke kerk heeft gewonnen wat zij verloren heeft; de toekomst zal het steeds duidelijker leeren. Zij kan en moet den steun der huichelaars en zelfzuchtigen ontbeeren; zij is geroepen om de reine bruid van Christus te zijn.

De tijd zal komen, waarin de groote menigte haar verlaten zal hebben; welnu, zij zal hare krachten waarlijk kennen. Weder zal zij ronddolen zonder te vinden eene plaats om haar hoofd neder te leggen, terwijl de vossen hunne holen en de vogelen des hemels hunne nesten hebben. Daar dus voortaan het eigenbelang ons niet aan de kerk zal binden, zij ieder opregt! Men deinze niet terug voor het onbemanteld erkennen van de gevolgen, welke uit ieders beginselen voortspruiten; slechts langs dien weg kan de werkelijkheid der dwaling aan het volle licht komen; de waarheid zal er in kracht bij winnen. Men vrage niet in de eerste plaats wat iemand gelooft, maar hoe hij gelooft. Hij, die in zijn leeraar wenscht getrouwheid te begroeten, bedenke wel wat hij wil. Zal de leeraar werkelijk dan getrouw zijn, wanneer hij, gelijk een deur op hare scharnieren, steeds op de zelfde vier of vijf voorzeker belangrijke leerstukken blijft hangen? Of moet hij getrouw zijn in alles, d. i. zich zelven en anderen veelzijdig, maar christelijk ontwikkelen, kunst, wetenschap, handel, alles met het christelijk levensbeginsel bevruchten? De christelijke kerk wordt meer en meer door de wereld verlaten; welnu, zij trekke zich niet terug in bekrompenheid en eenzijdigheid, maar trachte de gansche wereld te veroveren, door haar te heiligen. Het heelal behoort Christus toe.

Aan het slot zijner toespraak zeide de redenaar dat sommigen welligt meer stichting zouden verlangd hebben, dan zij meenden van hem ontvangen te hebben. Door stichten toch wordt veelal verstaan dat men zijne hoorders behagelijk laat wiegelen bij het hooren van beminde klanken. Een ander denkbeeld van stichting was het zijne. Stichting is opbouwing. Opbouwing niet slechts van het hart, maar ook van het verstand, indien ten minste voor het oogenblik deze onjuiste splitsing van den mensch wordt toegelaten. Niemand bewere dat hij gesticht is, wanneer de moeite van het denken aan zijne loomheid bespaard is gebleven.

Uit dit korte verslag zal ieder zien dat de heer Gunning over belangrijke punten op eene kernachtige wijze gesproken heeft. Men mag zijn begrip van revolutie, hetwelk eigenlijk met dat van zonde zamen valt, afkeuren; maar de goede hoorder zal voorzeker de tegenwoordigheid van den spreker niet verlaten hebben, zonder in dezen laatste eene krachtige persoonlijkheid begroet te hebben. — Mogt de eerbied voor eene persoonlijkheid, ondanks het grootste verschil van gevoelens, meer algemeen zijn! Zou het niet eentoonig en onuitstaanbaar zijn, wanneer de zelfde echo zich op alle plaatsen deed hooren?

De provinciale staten van Zuidholland hebben eene commissie uit hun midden benoemd, ter beraming van hetgeen in die provincie, en bepaaldelijk ook door die vergadering, kan gedaan worden ter bevordering van de verbetering van den waterweg van Rotterdam naar zee. Tot het mandaat der commissie behoort ook het ontwerpen van een adres aan de tweede kamer der staten generaal, met verzoek de daartoe betrekkelijke voordragt goed te keuren.

Door de staten van Noordholland is tot lid van de eerste kamer der staten generaal benoemd, de heer jhr. W. Boreel van Hogelanden, ter vervanging van den heer D. Borski.

* Zijn wij wel onderrigt, dan zou het oogenblik nabij zijn, dat een punt, waarop sinds lang de aandacht is gevestigd geweest, zijne regeling te gemoet gaat. Er moet namelijk bij het ministerie van hervormde eeredienst een ontwerp in gereedheid zijn gebragt, tot regeling van de predikantspensioenen bij de wet. Wanneer het nu nog aanhangige onderzoek van dien arbeid is afgeloopen, mag men de indiening spoedig te gemoet zien.

Bij het jl. woensdag bij de tweede kamer ingediende wetsontwerp tot wijziging van de postwet is eindelijk het uniformport van 5 cent aangenomen voor elken brief, die 15 wigtjes of minder weegt. Verder is de berekening van het port voor zwaardere brieven of paketten als volgt: van 15 tot 50 wigtjes, tweemaal het port; 50 tot 100, driemaal; 100 tot 250, viermaal; 250 tot 500, vijfmaal; 500 tot 750, zesmaal; 750 tot 1000, zevenmaal, en zoo vervolgens over elke 250 wigtjes of breuk van 250 daarenboven, eenmaal het port meer.

De overige artikelen der postwet ondergaan de veranderingen die door de aanneming van het uniformport noodig zijn geworden. Het port der met bijzondere scheepsgelegenheden over zee aangebragte brieven, wordt van 30 cents verminderd tot 15 cents.

De aldus gewijzigde wet treedt den 1 september 1861 in werking. Zij bevat geene bepaling, gelijk de vroegere wetten, dat zij vóór een zeker genoemd tijdstip weder aan herziening moet worden onderworpen.

Uit de bijlagen verneemt men, dat in 1848 6,157,856 en in 1859 18,501,190 zoo binnen- als buitenlandsche brieven met de post zijn verzonden. De opbrengst was in het eerste jaar f 1,367,447.73 en in het laatste f 1,853,085,32½.

De regering zegt in de memorie van toelichting:

Het briefport in zijnen tegenwoordigen toestand kan eene verdere en zelfs aanmerkelijke vermindering ondergaan, zonder dat daarbij het belang der schatkist geheel wordt verwaarloosd; in dier voege ten minste, dat er, na aftrek der noodzakelijke uitgaven, nog altijd eene belangrijke som zal overblijven, om te worden aangewend tot voorziening in de behoeften van den staat.

De regering verklaart zich tegen gedwongen frankering, als overtuigd dat het schrijven van brieven daardoor aanmerkelijk verminderen en het getal rebutbrieven in eene sterke verhouding toenemen zou, zoodat er niets dan belemmering van de correspondentie en schade voor de schatkist uit te verwachten zou zijn.

Jl. dingsdag heeft Z. M. de koning, uit de residentie een bezoek te Soestdijk gebragt bij H. M. de koningin moeder.

H. M. de koningin en Z. K. H. prins Alexander zijn woensdag van Stuttgardt in de residentie teruggekeerd. Z. K. H. de prins van Oranje en de heer burgemeester der residentie hebben H. M. aan het station ontvangen.

Ll. dingsdag werd te Amsterdam door de leden der maatschappij Arti et amicitiae een diner aangeboden aan al de schilders die onlangs voor hunne inzendingen op de stedelijke tentoonstelling zijn bekroond geworden. Als gasten waren bij die gelegenheid ook uitgenoodigd de te Amsterdam wonende letterkundigen, aan wie in den loop van dit jaar eene ridderorde is toegekend.

Men leest in de Dordrechtsche courant het volgende:

Naar wij van eene geachte zijde vernemen, zijn reeds onderscheidene schilderijen, teekeningen, gravures enz., ingekomen, van Ary Scheffer: behalve de nederlandsche school is ook die van Belgie waardig vertegenwoordigd; van laatstgenoemde vindt men de namen van Gallait, de Keyzer, Madou, Roelofs, Portalis, Serrure, de Laqua, enz. Van de verloting zal eerstdaags een catalogus het licht zien, en de tentoonstelling gereed zijn. Het beeld is vervaardigd. Weldra zal men in een der voornaamste metaalgieterijen te Parijs tot het gieten overgaan, zoodat het waarschijnlijk in de helft van het volgende jaar onthuld zal kunnen worden. Naar het oordeel van deskundigen zal het een der schoonste moderne beelden zijn.

Door eenige personen, in Overijssel en Drenthe woonachtig, was tegen de bekende Teylers stichting te Haarlem, een regtsgeding ingesteld, waarbij zij beweerden erfgenamen van den stichter te zijn en voorts dat zijne uiterste wilsbeschikking, volgens het oud hollandsch regt nietig zou zijn. De regtbank te Haarlem heeft hun echter den ingestelden eisch ontzegd, op grond dat hunne bloedverwantschap onbewezen was, en alzoo zonder in een verder onderzoek der zaak te treden.

Naar men verneemt zijn met primo dezer door den minister van binnenlandsche zaken drie geneeskundigen aangesteld, om zich naar Veenhuizen te begeven, ten einde aldaar de ooglijders te behandelen (welke ten getale van ruim 800 aanwezig zijn). Deze geneeskundigen moeten echter vooraf gedurende drie maanden, de lessen over oogheelkunde van professor Donders bijwonen, waartoe zij zich thans te Utrecht bevinden.

Kerk- en schoolnieuws.

Aan het departement voor de zaken der hervormde eeredienst is woensdag de najaars-vergadering der synodale commissie geopend.

Thermometerstand.

7 nov. 's av. 11 u. 41 gr.
8 „ 's morg. 7 u. 39 „ 's midd. 1 u. 44 gr. 's av. 11 u. 40 gr.
9 „ 's morg. 7 u. 39 „ 's midd. 1 u. 40 gr.

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Woensdag zijn de werkzaamheden weder aangevangen en wel met de algemeene beraadslagingen over het wetsontwerp betreffende de nieuwe regterlijke inrigting.

Onderscheidene ontwerpen van wet tot onteigening of wijziging van enkele hoofdstukken der staatsbegrooting zijn ingekomen, gelijk mede een groot aantal verzoekschriften, waaronder een en veertig adressen, houdende bezwaren tegen het domicilie van onderstand, en vele adressen tot goedkeuring, zoowel als tot bestrijding der voorgedragen wet, betreffende eene nieuwe regterlijke inrigting.

De heer Wichers voerde het eerst het woord tot bestrijding der voordragt. Die spreker achtte het tijdstip nog niet gekomen voor een geheel nieuwe regterlijke inrigting, en hij oordeelde beter, te wachten tot daaromtrent meer overeenstemming van gedachten was ontstaan.

De heer van Goldstein behandelde de vraag of de hoogeraad moest strekken tot een hof van cassatie, in burgerlijke zaken, dan wel tot een hof van appèl, en kwam tot de slotsom dat in een land als het onze geen hof van cassatie noodig was.

De heer Wintgens trad in een uitvoerig betoog over het gewigt eener goede regterlijke inrigting. Hij gedroeg zich daarbij aan de door hem over dit onderwerp ingeleverde nota en in het licht gegeven geschriften. Hij bragt vervolgens het wetsontwerp ter toetse, en toonde aan dat het niet aan zijne verlangens beantwoordde, daar de ondervinding niet genoegzaam schijnt te zijn geraadpleegd; het noodige licht, reeds vroeger verlangd, ontbrak alsnog; het wetsontwerp voldeed, zijns inziens, in geenen deele aan de eischen van dezen tijd, uit het oogpunt van bezuiniging en vereenvoudiging. De voorstellen waren niet voldoende gestaafd door gegevens uit de geregtelijke statistiek; daarop moest het stelsel gebouwd zijn. Bij gebreke dier bijzonderheden trad hij in eenige ontwikkeling van hetgeen in de geregtelijke statistiek met betrekking tot de behandeling van burgerlijke zaken voorkwam en wat door kantonregters en regters dooreen jaarlijks afgedaan werd. Daaruit bleek dat reeds de kantonregter ¾ der zaken afdeed; een abnormale toestand, dien het wetsontwerp nog zou verergeren (gelijk hij door aanhaling van onderscheidene artikelen aantoonde), terwijl voor de regtbanken nu slechts ¼ zou overblijven: op welken weg men geen goed regt zou verkrijgen.

De burgerlijke uitspraak van de hoven van appèl ging hij daarop, evenzeer volgens de opgaven der statistiek, in bijzonderheden na, en bragt die in vergelijking met de daaromtrent voorgestelde bepalingen. De slotsom zijner redenering was dat de strafzaken bij de regtbanken uitsluitend moesten behandeld worden.

Wat het voorgestelde cassatie-stelsel betrof, hierin zag hij een systeem van transactie, ziende hij daarin de erkentenis van het onvoldoende van het middel van cassatie. Aan den hoogen raad zou nu eigenlijk een vermomd appèl in tweede instantie worden opgedragen.

Het wetsontwerp bevatte alzoo zijns inziens, te groote ontwikkeling van de regtsmagt van den kantonregter; als regel zag hij daarin aangenomen drie instantien; het stelsel kwam hem ook te kostbaar voor. Bij al de bestaande gegevens, meende hij, kon een beter ontwerp worden vervaardigd, en hij geloofde dat in vele opzigten het bestaande boven het voorgestelde te verkiezen was.

Hierna voerden de heeren de Brauw en Begram nog het woord, die zich beide vrij gunstig voor het ontwerp verklaarden, behoudens eenige bedenkingen welke zij hopen later opgehelderd te zien.

De heeren Dirks en van Lidth de Jeude zijn in deze zitting als leden toegelaten.

Donderdag is de heer Dirks, na eedsaflegging, toegelaten. Daarop werden de discussien over de regterlijke inrigting voortgezet. De heeren de Raadt, Heemskerk Azn., van Eck en Cool waren gunstig voor het ontwerp gestemd en verklaarden, behoudens nadere inlichting er vóór te zullen stemmen; daarentegen verklaarden de heeren van Veen en van Asch van Wijck er zich bepaald tegen. Heden is de minister van justitie aan het woord.

Onder de ingekomene adressen waar omtrent verslag is uitgebragt was er een van het bestuur van het muziekgezelschap „Uit kunstliefde" te Middelburg, zich beklagende over geregtelijke vervolging wegens het regt van patent, niettegenstaande uitspraak van gedeputeerde staten van nietpatentpligtigheid. De commissie stelde voor dit adres te verzenden aan den minister van financien, met verzoek om inlichtingen, welke conclusie door den heer van Eck ten sterkste ondersteund werd, bij welke gelegenheid hij de handelingen der administratie afkeurde.

Gemeenteraad van Middelburg.

Zitting van 7 november.

Voorzitter de heer Bijleveld van Serooskerke.

Afwezig de heeren van Diggelen, Snijder, Lantsheer en van Deinse.

Na goedkeuring der notulen van de vorige zitting, worden voor kennisgeving aangenomen: *a.* de mededeeling des voorzitters dat de heeren van Deinse, Snijder en Lantsheer schriftelijk berigt hebben deze zitting niet te kunnen bijwonen uithoofde van andere ambtsbezigheden; *b.* vier missiven van gedeputeerde staten dezer provincie, respectievelijk behelzende goedkeuring van de raadsbesluiten tot het rooijen van boomen, tot het in erfpacht afstaan van gemeentegrond, tot af- en overschrijving van eene post op de gemeentebegrooting, en van de begrooting voor de dienstdoende schutterij voor 1861.

Geschiedt voorlezing van een adres van den pachter der beer- en mestspecien P. de Zeeuw, houdende verzoek dat de onlangs door den raad te zijner tegemoetkoming voorgeschrevene betaling van 50 cent per kar voor het ledigen der riolen

[illegible] bestendigd worde tot na het eindigen van zijne [illegible], omdat velen het doen ledigen verschuiven tot na 1 januarij, als den aanvankelijk gestelden termijn, waarop deze proeve ophoudt.

De voorzitter legt daarbij over, een rapport van den commissaris van policie, houdende mededeeling dat die heffing tot hiertoe geenerlei aanleiding tot ontevredenheid heeft gegeven, en hij adviseert tot bestendiging van dien maatregel, onder voorbehoud dat burgemeester en wethouders in ontstaande geschillen uitspraak doen, en tot wederopzegging.

Wordt besloten dit adres op advies te stellen in handen van de commissie, die zich vroeger met dit onderwerp heeft bezig gehouden, bestaande uit de heeren van Deinse, van Uije en Lantsheer.

Geschiedt voorlezing van een nader adres van het bestuur der bijzondere school voor Christelijk onderwijs alhier, waarbij verwondering betuigd wordt over eene van burgemeester en wethouders ontvangene kennisgeving, dat de raad geen gronden heeft gevonden om terug te komen op zijn besluit tot de opname eener bepaling in de verordening van algemeene plaatselijke policie, krachtens welke ook op bijzondere scholen de koepokinenting is verpligtend gesteld. Het bestuur [illegible] de beraadslagingen te hebben [illegible], gedurende drie zittingen aan dit onderwerp gewijd, en het bejammert het dat deze grootendeels liepen over het door hem niet betwiste nut der vaccine, doch geenszins over de wettelijke bevoegdheid van den raad om eene bepaling als de bedoelde voor te schrijven. Het neemt andermaal de vrijheid den raad dringend uit te noodigen om op zijn besluit terug te komen.

De voorzitter herinnert dat dit onderwerp bereids langdurig en veelzijdig is besproken. Hij gelooft dan ook dat het, bij onveranderde omstandigheden, geen punt van overweging meer in deze vergadering kan uitmaken, te meer daar de beraadslagingen in het openbaar zijn gehouden en de gemeenteraad niet kan verpligt geacht worden, om in een pleidooi te treden met particulieren over wetsuitlegging. Hij acht deze motieven voldoende, om ten aanzien van dit onderwerp over te gaan tot de orde van den dag.

Daar door geen der leden het woord is verlangd, wordt dit voorstel in omvraag gebragt en met algemeene stemmen daartoe besloten.

Geschiedt voorlezing van eene missive van commissarissen over de wisselbank, houdende mededeeling dat in dat collegie eene vacature bestaat door het overlijden van jhr. mr. J. G. Schorer van St. Philipsland, waarin men voorziening verzoekt.

Op voorstel des voorzitters zullen commissarissen, volgens gewoonte, worden uitgenoodigd tot het inzenden eener aanbeveling.

Twee ingekomene missiven van burgemeester en wethouders der gemeenten Haarlem en 's Gravenhage, de eerste houdende besluit en de tweede voorstel tot opheffing van het beurtveer, worden beide aangehouden tot dat de vereischte magtiging van gedeputeerde staten tot regeling van dit onderwerp zal zijn ontvangen.

Wordt overgelegd en vastgesteld het door burgemeester en wethouders opgemaakt eerste suppletoir kohier voor den hoofdelijken omslag van het loopende jaar, ten bedrage van f 158,97½.

Evenens wordt overgelegd eene voordragt, volgens de wet op het lager onderwijs opgemaakt door burgemeester en wethouders, in overleg met den districts schoolopziener en den hoofdonderwijzer, voor een vierden hulponderwijzer aan de school voor onvermogenden, bestaande uit de heeren Joh. Huisman, N. F. F. Stades en P. Barendse.

Besloten zijnde om dadelijk tot eene benoeming over te gaan, wordt eerstgenoemde met 12 stemmen verkozen.

Op voorstel van burgemeester en wethouders wordt, onder goedkeuring van gedeputeerde staten, besloten wederom voor het jaar 1861 onderhands te verhuren het zoogenaamd fabriekhuis, wijk M no. 151, en een pakhuis, wijk P no. 277, aan de commissie voor de weverijen in Zeeland, zamen voor f 250, en een perceel land aan den Blaauwendijk, aan den Boer, voor f 91.

Wordt overgegaan tot de uitloting van zes aandeelen ad f 500 in de geldleening, primitief groot f 18,000 lastens de gemeente. Daarbij zijn aangewezen om met 1 januarij 1861 af te lossen, de nommers 3, 4, 11, 13, 23 en 33.

Voor kennisgeving worden aangenomen de mededeelingen van den voorzitter: a. dat op den 18 der afgeloopene maand heeft plaats gehad de openbare verpachting der tollen op den straatweg van Middelburg naar Vlissingen, welke zijn gepacht door [illegible] te Vlissingen voor f 1810, of f 129 per jaar meer dan voor 1860; b. dat door de centrale directie van Walcheren bij den gemeenteontvanger is gestort f 36,34, zijnde het der gemeente toekomende voor de bij raadsbesluit van 24 junij 1859 verleende vergunning om den benoodigden grond van het aan de gemeente toebehoorende land onder Koudekerke, te bezigen voor de verbreeding van den Domburgschen [illegible]gang, berekend tegen f 2000 per bunder.

De voorzitter herinnert dat bij voortduring ernstige klagten [illegible] aangeheven over de gasverlichting binnen deze gemeente. [illegible] dier zake heeft hij wederom een rapport van den commissaris van policie ingewonnen, waarvan voorlezing [illegible] waarbij is geconstateerd dat de verlichting in de [illegible] slecht was; dat in de achterwijken [illegible] geheel geen, en in de binnenwijken [illegible] was; dat er ook van een aantal particuliere [illegible] inkomen.

De voorzitter [illegible] hierbij niets meer te moeten voegen [illegible] zijn en onderscheidene openbare [illegible] ongerief ondervinden, terwijl [illegible] het bureau van policie zich somtijds [illegible]. Op zijn voorstel wordt besloten [illegible] der commissie, welke zich met het onderzoek van dit onderwerp belast.

Op eene vraag van den heer [illegible], hoe ver die commissie met hare taak gevorderd is, antwoordt de voorzitter dat hij volkomen vrijheid vindt om haar alsnog diligent te verklaren daar hij van nabij bekend is met de moeiten welke zij zich geeft om het haar opgedragen onderzoek ijverig ten einde te brengen, en een zoo volledig mogelijk rapport uit te brengen.

Door den secretaris wordt gelezen een rapport, opgemaakt door de commissie voor de verordeningen tegen welker overtreding straf is bedreigd, omtrent de door gedeputeerde staten medegedeelde bedenkingen, bij het ministerie van binnenlandsche zaken gerezen tegen het voorschrift der verordening op het marktwezen, waarbij is verboden de eetwaren enz. op te koopen vóór dat de 1e helft van den markttijd is verstreken. De conclusie van dit gemotiveerd rapport strekt tot handhaving der bestaande bepaling, aangezien de commissie vermeent dat de raad tot vaststelling daarvan volkomen bevoegd is, daar zij zich alleen bepaalt bij het ter markt gebragte.

Voor opkoopers bestaat elders en op andere uren gelegenheid genoeg; en men acht het dus geenerlei inbreuk op de vrijheid van handel. Sedert vier jaren dat deze verordening reeds werkt, gaf zij dan ook tot geenerlei moeijelijkheid aanleiding, terwijl de commissie ten slotte verwijst naar art. 419 wetboek van strafregt, waarbij o. a. dergelijke feiten met zware straf worden bedreigd, en herinnert dat deze bepaling, die in gewone tijden onschadelijk is, in tijden van duurte en onrust heilrijk en onontbeerlijk mag genoemd worden.

De beslissing omtrent dit onderwerp wordt aangehouden, terwijl er verder niets meer te behandelen zijnde, de openbare zitting wordt gesloten.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 6 november. Onder de leden van het corps diplomatique heerscht groot misnoegen over de depêche van lord Russell aan den gezant te Turijn, welk misnoegen zich hoogst waarschijnlijk door een sprekend feit zal openbaren, de afwezigheid namelijk van al de vertegenwoordigers der vreemde mogendheden aan den maaltijd van den lord Mayor. Niemand ontzegt der regering het regt om hare meening over de italiaansche zaken te uiten, maar men oordeelt dat de minister de palen is te buiten gegaan, door het bezigen van uitdrukkingen die tot aanmoediging der misnoegden en naar omwenteling hakenden in alle mogelijke landen der wereld strekken kunnen.

— Volgens een ander berigt zou niet het geheele korps diplomatique bij het diner afwezig zijn, maar alleen die leden, wier souvereinen de diplomatieke betrekkingen met Sardinie afgebroken hebben, en wier staatkunde dus ook afkeuring vindt in de depêche van lord John Russell.

— Eene depêche van Reuters agentschap zegt dat graaf von Rechberg eene circulaire aan de mogendheden heeft doen toekomen, betreffende de bijeenkomst te Warschau. Het doel dier bijeenkomst was, volgens die depêche, de banden tusschen de noordsche mogendheden naauwer toe te halen en hare politieke gedragslijn ten aanzien der italiaansche aangelegenheden af te bakenen. In dit doel zijn zij geslaagd, vermits zij het volmaakt eens zijn geworden. De depêche zegt tevens dat besloten is niet in Italie te intervenieren, en voorts geen stappen te doen die den oorlog ten gevolge zouden kunnen hebben.

— De admiraal Napier is te Merchistonuhall, nabij Porstmouth, in den ouderdom van 75 jaren overleden.

Duitschland.

Weenen 5 november. De uitvoering der besluiten omtrent Hongarije kan voor het tegenwoordige als belemmerd worden beschouwd, daar de personen, door den keizer benoemd om de organisatie tot stand te brengen, grootendeels voor die eer hebben bedankt. Er bestaan tegenwoordig twee partijen in Hongarije; de eene wil toegeven, ten einde later meer te erlangen, de andere wil van de ongelegenheid waarin ons kabinet zich bevindt partij trekken, en niet rusten vóór de constitutie van het jaar 1848 in haar geheel hersteld.

Men verheugt zich hier vrij algemeen over den tegenstand van Hongarije, omdat men hoopt dat het gouvernement daardoor toegevender zal worden ten opzigte van den afkoop van Venetië. Het is toch een opmerkelijk en niet te loochenen feit, dat de bevolking hier te lande over het algemeen niet minder simpathie voor Italie gevoelt dan elders in Europa, en een ministerie dat een gunstig oor leende aan de voorstellen om Venetië tegen geldelijke schadeloosstelling af te staan zou zeer populair zijn. Men is toch algemeen overtuigd dat anders de zaak door een bloedigen oorlog moet beslist worden, terwijl de uitslag daarvan zeer onzeker is. Het jeugdige koningrijk Italie is een geduchte vijand.

— Men wil dat Beijeren, dat in deze slechts een werktuig is der oostenrijksche regering, aan den bondsdag te Frankfort moet voorstellen, te verklaren dat het behoud van Venetië, als voormuur van Zuid-Duitschland, een algemeen duitsch belang is. Zoo vertoont zich onder een nieuwen vorm het plan, sedert jaren door Oostenrijk gekoesterd, om zijne italiaansche bezittingen in den duitschen bond te doen opnemen.

— De Neue Preussische Zeitung laat de nota van lord John Russell, den 27 october jl., volgen door een veertigtal regels, waarin Engelands eerste minister verschrikkelijk gehavend, en „een huichelaar, een ellendige lord, een revolutionnaire lord," enz., enz. genoemd wordt.

Frankrijk.

Parijs 5 november. Wederom is het gerucht in omloop dat prins Metternich in last zou hebben aan de fransche regering voorstellen te doen tot eene vreedzame oplossing der italiaansche kwestie en wel bepaald betreffende een afstand van Venetië tegen eene schadeloosstelling. Zoo lang dit gerucht echter van geen andere zijde bevestigd wordt, kan men er geen waarde aan hechten.

— Men verzekert dat de bekende napelsche generaal Bosco, die zich nog steeds alhier ophoudt, voornemens is te vertrekken om weder bij koning Frans II in dienst te treden. Men zal zich welligt herinneren dat den 14 dezer de termijn is verstreken gedurende welke hij zich, op zijn woord van eer van alle militaire aangelegenheden zou onthouden. Naar men zegt zijn hem namens koning Victor Emmanuel aanbiedingen gedaan, die bewijzen dat zelfs zijne tegenstanders zijne krijgskundige talenten genoegzaam op prijs stellen, om daarvan partij te willen trekken.

— In een brief uit Brussel geteekend, deelt L'ami de la réligion eenige bijzonderheden mede, omtrent de bijeenkomst te Warschau. Volgens deze mededeeling zouden Oostenrijk, Rusland en Pruissen met elkander overeengekomen zijn, om elke gewapende tusschenkomst van Frankrijk in Italie, of elke fransche inmenging in een mogelijken oorlog tusschen Sardinie en Oostenrijk om het bezit van Venetië, als een casus belli te beschouwen; terwijl Engeland tot de coalitie zou toetreden wanneer Frankrijk te midden der ontstane verwikkelingen den oorlog naar den Rijn of Belgie mogt overbrengen. Volgens particuliere berigten, schijnt dit berigt van L'ami de la réligion wat de hoofdzaak betreft, volkomen juist „Maar wat, zoo gaat het blad voort, wat zal Frankrijk thans doen." Het antwoord op deze vraag is het gerucht, dat tusschen Napoleon III en Victor Emmanuel, dadelijk nadat de inlijving van Napels en Sicilie bij Sardinie zal hebben plaats gehad, een offen- en defensief verbond zal gesloten worden.

Men wil verder weten, dat na het tot stand komen van dit verdrag Napoleon den koning van Italie het bezit van Venetië en aanhoorigheden zal waarborgen; waartegen Victor Emmanuel zijnerzijds zijne strijdkrachten ter beschikking van den franschen keizer zou stellen, wanneer het de inlijving van den linker-Rijnoever, van Belgie of een deel van Fransch-Zwitserland mogt gelden; terwijl er ook sprake zou zijn van den afstand van het eiland Sardinie, Elba en Sicilie (?) aan Frankrijk. Wat van dit alles waar is, zal weldra blijken.

— Het marmeren borstbeeld van Alexander von Humboldt, door David van Angers, is te Berlijn voor het Louvremuseum aangekocht voor 7500 fr.

Italie.

De koning van Sardinie heeft eindelijk, naar luid van een depêche te Parijs ontvangen, zijnen intogt te Napels gedaan, en bij die gelegenheid eene proclamatie uitgevaardigd tot de bevolking, die hij van dat oogenblik af zeker als zijne nieuwe onderdanen beschouwt. Daar die intogt plaats had, nadat de koning in persoon aan de Garigliano een gevecht had geleverd aan de troepen van den koning van Napels, zoo leidt dit onwillekeurig tot het denkbeeld, dat hij in de hoofdstad eerst wilde verschijnen na eene zegepraal. Hij heeft echter niet dienstig geoordeeld daarmede te wachten tot dat koning Frans uit Gaëta verdreven is.

Men verneemt voorts dat de koning slechts eenige dagen te Napels zal blijven, daar hij in persoon de belegeringsoperatien voor Gaëta wil leiden en die met kracht voortzetten.

— Al de berigten omtrent de volkstemming in de kerkelijke staten gewagen van de buitengewonen geestdrift die daarbij wordt aan den dag gelegd. Het aantal stemmen tegen de aanhechting zal ontegenzeggelijk veel geringer zijn dan in Napels. Vrouwen en jongelieden die den gevorderden leeftijd voor het bezit van staatkundige regten, nog niet hebben bereikt, hebben door het teekenen van adressen van adhaesie zich aan de nationale manifestatie ten gunste van Victor Emmanuel aangesloten. De fransche bezetting van Viterbo, heeft het stemmen aldaar niet bemoeijelijkt, Deze feiten zijn niet zonder beteekenis en in tegenspraak met de blijken van gehechtheid der bevolking, welke het pausselijk gouvernement telkens meent te kunnen opmerken.

Volgens berigten uit Rome is de regering voornemens eene garde uit vreemde manschappen aan te werven tot bescherming van den persoon des pausen.

— Volgens de verklaring van eenige parijsche dagbladen ligt het in de bedoeling der fransche regering om de familie van koning Frans II te behoeden voor de gevaren van een bombardement en de vernedering van door de revolutie overweldigd te worden. Mogt evenwel het hof te Gaëta den te-

genstand dermate willen rekken, dat eene aanval van de zeezijde onvermijdelijk werd, dan zou de admiraal Tinan het beginsel van niet-tusschenkomst door zijn gouvernement verkondigd, geweld moeten aandoen, zoo hij den aanval door de italiaansche vloot dan nog wilde verhinderen.

— Bij dictatoriaal decreet is te Napels eene som van zes millioen dukaten beschikbaar gesteld, om verdeeld te worden onder hen, die sedert mei 1848 om politieke redenen veroordeeld zijn geweest of zich deswege genoodzaakt bevonden het land te verlaten, of wel op eenige andere wijze daardoor schade hebben geleden. Het genoemd bedrag wordt betaald uit de in beslag genomen geldswaarde van koning Frans II.

— Volgens berigten uit Sicilie heerscht aldaar eene zeer groote wanorde. Het grootste aantal Sicilianen wil alleen de inlijving bij Sardinie, onder aanneembare voorwaarden. Turin past hun niet als hoofdstad wegens den grooten afstand. Zij willen al hunne oude regten en privilegien behouden, een parlement en een onafhankelijk bestuur en alleen den koning en de vertegenwoordiging in het buitenland met Sardinie gemeen hebben. Overigens zijn zij bereid een contingent manschappen voor de krijgsdienst en de noodige geldelijke bijdragen voor de gemeenschappelijke belangen te leveren; maar voor eene volledige ineensmelting der openbare finantien des eilands met die van Sardinie hebben zij geen oor. Het berigt zegt echter tevens, dat de overkomst van koning Victor Emmanuel een gelukkigen invloed zal uitoefenen op den staat van zaken op het eiland en op het door hartstogten zoo ligt opgewekte volk.

Zeetijdingen.

Sedert 7 dezer zijn ter reede van Vlissingen gepasseerd, bestemd naar Antwerpen; *Carl XV*, gez. Norman, Herwsand; *Geertruida*, gez. Kramer, *J. C. Howalt*, gez. Mand. *Telemaco*, gez. Mimith, *Constantia*, gez. Anker, allen naar Riga; *Maria Emelie*, gez. Last, *Eduard*, gez. Kranse, beiden naar Memel; *Maria Margaretha*, gez. Olsen, Kragewe; *Frafir*, gez. Nielsen, Norwig; *Hans August*, gez. Christense, Nerva; *Froland*, gez. Jobsen, Larvig; *Alversminde*, gez. Andersen, Noorwegen; *Bosphorus*, gez. Pendleton, Callao; *Brittannia*, gez. Cabel, Archangel.

Voor Gent bestemd: *Adeline*, gez. Inghans, *Concordia*, gez. Aulholm, beiden van Riga.

Als bijlegger ter reede van Vlissingen gearriveerd: *Liduna*, gez. Möller, van Riga naar Rotterdam; *Wemellje*, gez. Kok, van Namtos naar Amsterdam; *Harmonie*, gez. Bakker, van Arentsberg naar Schiedam.

Handelsberigten.

Graanmarkten.

Amsterdam 9 november.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f 43¼. Lijnolie op zes weken f 31¼.

Oostburg 7 november.

De aanvoer was heden iets ruimer dan de laatst voorgaande weken en de kooplust vrij levendig voor gerst, nieuwe tarwe en haver. Van de overige artikelen komt nog weinig voor, terwijl bijna al het aangebragte van haver en gerst uit min of meer afwijkende kwaliteit bestaat. Men kocht heden jarige tarwe f 13, f 14 a f 14,50. Nieuwe f 11, f 12 a f 12,50, en enkele f 13. Nieuwe rogge f 7 a f 7,50. Wintergerst meest f 6,70, voorts f 6,50 en f 6,30 naar kwaliteit. Zomer dito f 6, a f 6,30. Haver f 2.75 f 3, f 3,25 en f 3,50, enkele partijtjes f 4. Paardeboonen f 6.50 a f 7,50 waardig.

Middelburg 8 november.

De aanvoer van tarwe was heden weder niet groot, ofschoon, toereikend voor de bestaande vraag; vorige weekprijzen zijn echter voluit betaald, daar houders niet minder wilden afgeven. Jarige zeeuwsche tarwe niet aan, die zou in puike zuivere soort f 15,30 hebben kunnen gelden. Nieuwe zeeuwsche puike tarwe f 12,25 f 11,75, gewone f 11,50, mindere f 11 à f 10,50 naar deugd. Puike jarige walchersche tarwe f 16, à f 15,50. Puike nieuwe walchersche tarwe f 13 à 12,75, mindere f 12,25 à f 12. Nieuwe zeeuwsche rogge f 7,25 f 7. Gerst blijft steeds gevraagd, puike winter f 6,50 gewone f 6,20 mindere f 6, puike zomergerst f 6,30 à f 5,75 naar deugd. Nieuwe walchersche paardeboonen meer begeerd en hadden naar kwaliteit grage koopers aan f 7,50 à f 7,25, mindere wakke soorten waren niet begeerd, men kon die aan f 7 koopen. Nieuwe walchersche bruineboonen zijn f 16 f 15, en f 14 gekocht naar deugd. Nieuwe walchersche witteboonen zeer weinig ter veil, de beste hadden aan f 16 koopers, mindere meer afwijkende, zonder koopers. Walchersche groene erwten ruimer ter veil, met koopers aan f 13,25, f 13 f 12,75, mindere soorten f 11 à 10,50, de beste groote erwten zijn f 13,50 gekocht, mindere f 13 de mud. Koolzaad weinig ter veil, puike soort f 12,75, mindere kwaliteit f 12,50 à f 12 naar deugd. De prijzen van den olie zijn onveranderd gebleven. Raapkoeken f 88 per 1040. Hardelijnkoeken f 13,50 per 104 stuks.

Gemiddelde marktprijzen.

	per ned. mud.		per ned. mud.
Tarwe oude	f 15,— à f 16,—	Bruineboon.	f 14,— à f 15,—
Dito nieuwe	- 10,— à - 13,20	Paardeboonen	- 7,— à - 7,50
Rogge oude	- 6,50 à - 8,—	Gr. erwten	- 11,— à - 13,50
Gerst wint.	- 6,— à - 6,50	Witte erwten	- —,— à - —,—
Dito zom.	- 6,— à - 6,30	Kool en raapz.	- 12,— à - 13,—
Boekweit	- —,— à - —,—	Aardappelen.	- 3,— à - 3,25
Haver	- —,— à - —,—		per ned. pond.
Witteboon	- 15,— à - 16,50	Versche boter	f —,96 à f 1,—

Middelprijzen van bakbare tarwe f 14,95 en rogge f 7,50.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 9 november.

Nederland.	Certific. Werkelijkeschuld	2½ pct.	68
	dito Nationale dito	3 „	75¼
	dito dito dito	4 „	97⅞
	Aand. Handelmaatschappij	4½ „	—
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 „	101⅝
	Certific. Hope & co.	4 „	77¾
	dito dito 1855, 6de serie.	5 „	96
	dito	6 „	57⅞
	Aand. spoorweg		207
	Leening 1860. (contant)	4½ „	89⅞
Polen.	Schatkistobligatien	4 „	—
Spanje.	Obligatien	1¼ „	39⅝
	dito binnenlandsch	3 „	47¼
	Certific. coupons bewijzen		6⅛
	Crediet instelling		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 „	45¾
	dito amsterdamsche	5 „	67¼
	dito nationale	5 „	52⅛
	dito 1847/1852	2½ „	—
	Bank actien	3 „	-
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	2½ „	52⅞
Portugal.	Obligatien	3 „	44¼
	dito nieuwe	3 „	43
Grenada.	dito		13 1/16
Venezuela.	dito	2½ „	—
Illinois.	dito	7 „	91
Mexico.	dito	3 „	20 1/16

Londen, 8 november, ten 12 ure. Consols 93¼.

Weenen, 8 nov. (slotprijzen) Metalliek 5 pct. 65,60.

Parijs, 8 nov. (slotpr.) 4½ pct. compt. —,— 3 pct. 69.90

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in November.

VAN MIDDELBURG:				VAN ROTTERDAM:			
Zaturdag	10	's morg.	8,30	Zaturdag	10	's morg.	6 ure.
Zondag	11	„	9,30	Zondag	11	„	6
Maandag	12	„	10,30	Maandag	12	„	7
Dingsdag	13	„	11 ure.	Dingsdag	13	„	7
Donderdag	15	„	6	Woensdag	14	„	8,30
Vrijdag	16	„	6	Vrijdag	16	„	9,45
Zaturdag	17	„	6	Zaturdag	17	„	9,45
Zondag	18	„	6	Zondag	18	„	9,45
Maandag	19	„	6	Maandag	19	„	10,30
Dingsdag	20	„	6	Dingsdag	20	„	10,30
Donderdag	22	„	7	Woensdag	21	„	10,30
Vrijdag	23	„	7,30	Vrijdag	23	„	11,30

Weldadigheid.

Met dankzegging ontvangen bij den heer Slotemaker, voor de noodlijdenden aan de Hoofdplaat, van X. X. twee coupons werkelijke schuld nos. 172119 en 183306, ad f 12,37½; en bij den heer M. Volkrijk Liebert, den 3 dezer, f 10.

Advertentien.

Heden overleed alhier, in den ouderdom van 76 jaren, de Heer C. J. HARINGMAN.

Cortgene, 6 November 1860.

Al die iets te vorderen heeft van — of verschuldigd is aan den Boedel van wijlen A. C. ROCHAT, in leven Apotheker alhier, gelieve daarvan opgave of betaling te doen vóór den 20sten dezer maand, aan den Heer VAN HEUVEN, op de Vlasmarkt.

GENEESKUNDE.

Op Donderdag den 15 November 1860, des morgens ten 11 ure, zal er een **Openbaar Examen** bij de Provinciale Commissie van Geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Zeeland worden gehouden.

D. J. J. MARINISSEN, Secretaris.

De Notaris Mr. A. F. SIFFLE zal op Donderdag den 15 November 1860, des avonds ten 7 ure, in de Bovenzaal der Societeit DE VEREENIGING, op de Groote Markt alhier, bij opbod en afslag aanbieden te verkoopen de navolgende

HUIZEN EN ERVEN,

allen in de Lange St. Pieterstraat te Middelburg, te weten:

1. **HUIS en ERF**, wijk F no. 34, Kadastraal sectie B no. 530, groot 4 Roeden 12 Ellen. In de Grondlasten over 1860 aangeslagen op *f* 27,48, en bezwaard met jaarlijkschen Cijns van *f* 12.
2. **HUIS en ERF**, wijk F no. 37, Kadastraal sectie B no. 527, groot 1 Roede 26 Ellen. In de Grondlasten over 1860 aangeslagen op *f* 15,74.
3. **PAKHUIS en ERF**, wijk A no. 73, Kadastraal sectie B no. 1245, groot 1 Roede. In de Grondlasten over 1860 aangeslagen op *f* 4,11.
4. **HUIS en ERF**, wijk A no. 72, Kadastraal sectie B no. 1301, ter grootte van 2 Roeden 86 Ellen. In de Grondlasten over 1860 aangeslagen op *f* 33,30.

Al de Perceelen zijn daags vóór en op den dag der Verkooping, des morgens van 10 tot 12, en des namiddags van 2 tot 4 ure voor een ieder te zien, doch de bewoonde Huizen alleen op vertoon van een Permissiebiljet, te bekomen ten Kantore van genoemden Notaris, waar de Koopconditien 8 dagen te voren ter lezing zullen liggen.

Twee Gemeubeleerde KAMERS TE HUUR in het beste gedeelte van de Stad (des verkiezende een vrije Ingang). Adres aan het Bureau dezer Courant.

TERSTOND een **Molenaarsknecht** benoodigd bij A. J. LEENHOUTS, Molenaar te Vlissingen. Br. franco.

Bij een Hervormd Predikant op een Dorp in Zuidbeveland wordt, tegen Februarij, gevraagd eene fatsoenlijke **Burger Jufvrouw**, genegen om de Vrouw des huizes behulpzaam te zijn in de Huishouding en de verzorging van drie jonge Kinderen. Brieven franco onder lett. E, vóór den 1 December, met opgave van conditien, bij den Boekhandelaar DE JONG ZIJLSTRA, te Middelburg.

Tegen half November eene bekwame **Keukenmeid** benoodigd, Rouaansche Kade, G no. 129.

Tegen half November eene **Dienstmeid** benoodigd bij Mevrouw PIETERSE, St. Pieterstraat.

Eene **Meid** benoodigd bij Mejufvr. ACHILLES (Burgt).

Terstond eene **Noodhulp** benoodigd, Vlasmarkt L 9.

VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek, geven uit:

DE ZESDE OF LAATSTE AFLEVERING VAN HET

PRACTISCH VOLKSBOEK.

MUSEUM VOOR

NATUUR, KUNST EN WETENSCHAP,

waarmede de vijfde Jaargang van dit Tijdschrift compleet is, en in één band in elken Boekwinkel à *f* 2,50 voorhanden is.

Tevens berigten zij dat daarbij verzonden is een

ALPHABETISCH REGISTER

op ALLE verschenen Jaargangen, en dat zij de VIER eerste Jaargangen thans op veler aanvraag verkrijgbaar stellen

voor slechts *f* 1,25 elken Jaargang.

Al de vijf Jaargangen kunnen nu met geregelde paginering gebonden worden.

Elke Jaargang vormt een Boekdeel van 384 compres gedrukte kolommen in imperiaal formaat, en bevat hoogst belangrijke bijdragen van vele Vaderlandsche Geleerden.

DE VRIENDEN VAN DEN

LAND- EN TUINBOUW

ONDER DE DIEREN,

als natuurlijke verdelgers van allerlei ongedierte, door Dr. C. W. L. GLOGER. Naar den derden Hoogduitschen druk bewerkt door E. C. ENKLAAR. In post 8vo., 140 pag., 75 cent.

BEKNOPT LEESBOEK

VOOR LANDBOUWERS EN SCHOLEN,

OVER DE VRIENDEN VAN DEN LAND- EN TUINBOUW ONDER DE DIEREN,

als natuurlijke verdelgers van allerlei ongedierte, door Dr. C. W. L. GLOGER. Naar den derden Hoogduitschen druk bewerkt door E. C. ENKLAAR. 62 Pag. in kl. 8vo., 20 cent.

De Uitgevers bevelen de kennismaking met deze beide werkjes aan alle Onderwijzers en Landbouwers, aan ieder die in Natuurkennis, in de welvaart van Land- en Tuinbouw belang stelt, dringend aan.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.